

Poruchy nálad

(afektivní poruchy)

Viktor Pacholík

pacholik@ped.muni.cz

Afektivní poruchy

- Časté a závažné poruchy nálad
 - Zasahují všechny oblasti lidského bytí (prožívání i chování)
- Vymykají se běžnému kolísání nálad
- Rozpoznání a léčba problemtické
X
život zachraňující

F30 Manická fáze

Obecné příznaky

- Patologicky zvýšená (dobrá) nálada
- Neadekvátní euforie, optimismus
nebo zlostná, podrážděná nálada
- Obvykle nezávisle na okolnostech

F30 Manická fáze

Chování

- Výstřednost, odbržděnost
- Vysoká kontaktivnost, přátelskost (obtěžující okolí)
- Vysoká aktivnost

Myšlení a řeč

- Vysoké tempo (až myšlenkový trysk)
- Rychlá, hlasitá řeč
- Rychlé střídání témat
„neudrží nit“

F30 Manická fáze

Spánek

- Velmi nízká potřeba
1 – 2 hodiny
- Necítí únavu
- Po odeznění manické fáze „odpadne“

Další

- Sexuální apetence
 - Ztráta sociálních zábran (flirt, promiskuita)
- Kolísavá chuť k jídlu
- Nárůst sebevědomí a sebejistoty, neomezené schopnosti
- Možné až megalomanské bludy

F30 Manická fáze

Důsledky

- Sociální a materiální dopady
- Úrazy, nehodovost
- Nadužívání alkoholu, drog
- Možná agrese

Manická fáze vs. ADHD

ADHD	MANICKÝ SYNDROM
hyperaktivita	velmi výrazná hyperaktivita
agrese – spíše reaktivní	agrese i bez podnětu
euforie není	nápadné pocity euforie
není snaha po expanzi, přikazování druhým	expanze, ovládání okolí – ano
poruchy pozornosti stabilně	kolísající poruchy pozornosti
obtíže s usínáním	spí velmi málo
zbytečné aktivity od časného rána	zbytečné aktivity od časného rána velmi nápadné
zlobí z únavy	únavu nepocítuje
snížení zábrán a menší odstup – mírně naznačeno	snížení zábrán, familiárnost
impulzivita, touha po nových dojmech	obdobně – vypnutí logiky
zrychlená řeč	i zde je zrychlená řeč

F32 Depresivní fáze

F33 Periodická depresivní porucha

Depresivní nálada

- Smutek
- Ztráta zájmů
- Trvání alespoň 2 týdny
- Pocit ztráty energie

Myšlení

- Výrazně pesimistické
- Pocity viny
- Bezmoc a bezvýchodnost situace
- Myšlenky na smrt

F32 Depresivní fáze

F33 Periodická depresivní porucha

Somatické příznaky

- Sevření a tlak na hrudi
- Bolesti končetin a těla
- Potíže s trávením

⇒ Maskovaná deprese

Další příznaky

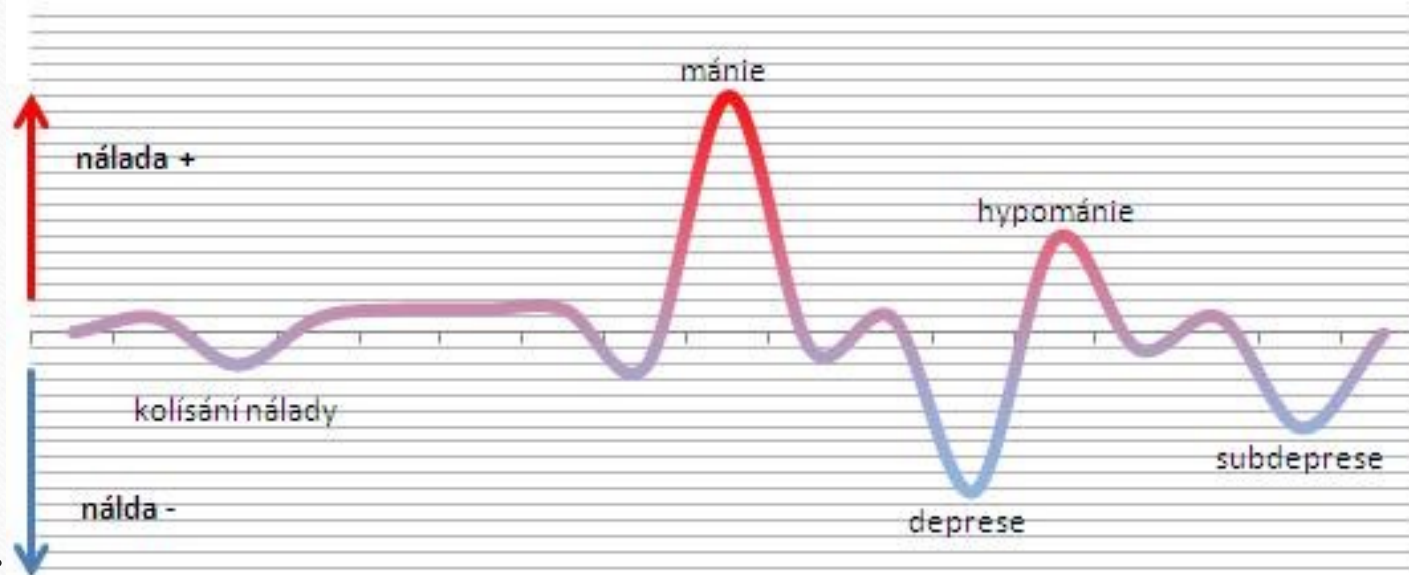
- Pláč
někdy „Už ani plakat nemůžu...“
- Zanedbávání sebe sama
(péče, hygiena, zájmy...)
- Izolace
- Hluboká deprese ⇒ psychotické přízn.
(depresivní, persekční, nihilistické)

F31 Bipolární afektivní porucha

- Střídání manické a depresivní fáze
- Prokládané fází remise

Typy:

- BAP, souč. f. deprese
- BAP, souč. f. manická
- BAP, v souč. době v rem.

Afektivní poruchy

Vznik afektivních poruch – multifaktorová podmíněnost

- Genetické dispozice
- Stavba a funkce mozku a nervové soust.
 - Serotonin a noradrenalin
- Biorytmy a klima
 - Sezónní výskyt
 - Severské státy
- Dlouhodobá zátěž a životní okolnosti

Děkuji za pozornost.

pacholik@ped.muni.cz